

כנגד הייאוש/הווארד זיין

לכבוד הוא לי להיות מוזמן חזרה לספלמן לאחר ארבעים ושתיים שנים. אני מבקש להודות לפקולטה ולאלו שהיו בעד הזמנתי. אבל, זהו היום שלכם-הסטודנטים המסיימים היום. זהו יום שמח לכם ולמשפחותיכם.

אני יודע שיש לכם תקוות משלכם לעתיד. לכן אל תיראו בכך התנשאות מצדי אם אומר לכם מה הן תקוותי לגביכם, שכן אלו בדיוק אותן תקוות שאני נושא לנכדיי.

התקווה הראשונה שלי היא שלא תהיו מיואשים מהדרך שבה ניראה העולם ברגע זה. זה קל להיות מיואשים, היות והאומה שלנו היא במלחמה, מלחמה אחרי מלחמה, והממשל שלנו ניראה נחוש להרחיב את האימפריה גם אם זה עולה בחייהם של עשרות אלפים. יש עוני בארץ שלנו, ומחוסרי בית ואנשים ללא ביטוח בריאות, וכיתות צפופות, אבל ממשלתנו שיש לה טריליונים של דולרים, מבזבזת אותם למען עושר ומלחמה. ישנם ביליון אנשים באפריקה, אסיה, אמריקה הלטינית ובמזרח התיכון הזקוקים למים נקיים ותרופות כדי להתמודד עם המלריה, השחפת והאיידס, אבל הממשלה שיש לה אלפי כלי נשק גרעיניים מתחמשת בעוד נשק גרעיני הרסני יותר. קל להיות נואשים בעקבות כל זאת. אבל תנו לי לספר לכם מדוע, למרות כל מה שתיארתי, אל לכם להיות מיואשים.

אני מבקש להזכיר לכם שלפני חמישים שנה, התבצרה בחוזקה כאן בדרום סגרגציה גזענית חשוכה כמו שהייתה בדרום אפריקה. הממשל הלאומי, גם בראשות הנשיאים הליברלים הפנה מבטו לצד כאשר אנשים שחורים הוכו ונהרגו. אנשים שחורים בדרום החליטו שעליהם לעשות משהו בכוחות עצמם. הם החרימו, ישבו מקדימה, מחו, הוכו, נאסרו וכמה מהם נהרגו, אך זעקותיהם לחירות נשמעו במהרה על ידי כל האומה וגם בעולם הסובב. הנשיא והקונגרס עשו לבסוף מה שהיה עליהם לעשות קודם: חיזקו את התיקונים ה-14 וה-15 בחוקה. הרבה אנשים אמרו: הדרום לעולם לא ישתנה. אך הוא עבר שינוי. הוא השתנה כי אנשים רגילים התארגנו ולקחו סיכונים ויצאו כנגד המערכת ולא וויתרו.

כך דמוקרטיה מתעוררת לחיים.

אני מבקש גם להסביר לכם שבמהלך מלחמת ווייטנאם כאשר צעירים אמריקאים נהרגו וחזרו הביתה משותקים, והממשל שלנו הפציץ כפרים בווייטנאם - הפגזות של בתי ספר ובתי חולים ונהרגו אזרחים רגילים בהמונים, זה ניראה חסר תיקווה לנסות לעצור את המלחמה. אך בדומה לתנועה בדרום, אנשים החלו למחות והמלחמה הסתיימה. זו הייתה תנועה לאומית. חיילים חזרו והביעו התנגדות למלחמה ואנשים צעירים סרבו להצטרף לצבא. וגם אם דרך ההתנגדות הייתה קשה וגם אם במהלכה היו שביקרו את הסרבנים בחוסר פטרוטיות, הרי שבזכותם המלחמה הגיעה לקיצה.

הלקח מהיסטוריה זו הוא שאל לכם להתייאש, שאם אתם צודקים ואתם מתעקשים, דברים ישתנו. הממשלה יכולה לנסות להטעות את האנשים והתקשורת יכולה גם היא לעשות זאת, אבל לאמת יש דרך להתגלות. לאמת יש כוח העולה על מאות שקרים. אני יודע שלפניכם עשייה של דברים פרקטיים - להשיג מקומות עבודה, להינשא ולהביא ילדים לעולם. אתם יכולים להפוך למבוססים ולהיחשב למצליחים בדרך שבה החברה שלנו מגדירה הצלחה - על ידי עושר, מעמד ויוקרה. אבל זה לא מספיק בשביל חיים טובים (...). התקווה שלי היא שמה שלא תעשו כדי לממש חיים טובים לעצמכם - בין אם תהיו למורים, עובדים סוציאליים, אנשי עסקים, עורכי דין, משוררים או מדענים - תקדישו חלק מחייכם לעשות עולם זה טוב יותר למען ילדיכם, למען כל הילדים. התקווה שלי היא שהדור שלכם ידרוש את קץ המלחמה, שהדור שלכם יעשה משהו שעדיין לא

נעשה עוד בהיסטוריה והוא שבירת החומות הלאומיות שמפרידות אותנו מבני האנושות האחרים בעולם. התקווה שלי היא שהדור שלכם יתבע שהילדים שלכם יגדלו בעולם ללא מלחמה. אם אנחנו שואפים לעולם שבו כל האנשים מכל המדינות הם אחים ואחיות, אם הילדים בכל העולם נחשבים לילדינו, הרי שהמלחמה – שבה הילדים הם תמיד הקורבנות הרבים ביותר - לא יכולה להתקבל כדרך לפתרון בעיות.

למדתי משהו על דמוקרטיה: היא איננה באה מהמשל מלמעלה, היא באה מאנשים המתאגדים יחד ונאבקים למען הצדק מלמטה. למדתי על גזע. למדתי משהו שכל אדם אינטליגנטי מבין בנקודה מסוימת-שגזע הוא משהו שיוצרים מלאכותית. למדתי שמה שבאמת נחשב הוא שכולנו בני אדם שחייבים להוקיר אחד את השני. הייתי בר מזל להיות בספלמן בתקופה שיכולתי לצפות בשינוי מדהים בסטודנטים שלי, שהיו כל כך מנומסים ושקטים ולפתע הם עזבו את הקמפוס והלכו לתוככי העיר וישבו שם, ונאסרו, ויצאו מהכלא חוזרים בלהט ההתנגדות.

תקוותי היא שלא תסתפקו רק בהצלחה על פי מדדי החברה להצלחה, שלא תצייתו לחוקים כאשר הם בלתי צודקים, שתוציאו לפועל את האומץ שאני מכיר בכם.

יש אנשים נהדרים שהם מקור השראה לעבודה למען הצדק והשלום. אתם יכולים לשבר את המחסומים של גזע ושל לאומנות, על ידי שתעשו מה שאתם יכולים. אתם לא צריכים לעשות משהו הרואי, אלא רק משהו, להצטרף למיליונים אחרים שרק יעשו משהו לפעמים, מפני שכל ה"לפעמים", בנקודה מסוימת בהיסטוריה נאספים ביחד, והופכים את העולם לטוב יותר.

הסופרת האפרו-אמריקנית זולה ניל הרסטון, סיפרה שאמה ייעצה לה: "נתרי אל השמש, יתכן שלא תגיעי אליה אך לפחות תתרחמי מעל לקרקע".

בנוכחותכם כאן היום, אתם כבר עומדים על קצות אצבעותיכם מוכנים לזינוק. תקוותי לכם היא חיים טובים.